

Seat No.	
-------------	--

II LL.B. & IV-LL.B. (Semester - IV/VIII) (CBCS)
Examination, March - 2023
BANKING AND INSURANCE LAW (Paper - IV)
Sub. Code : 74820/74856/67361/64259/51096/51121

Day and Date : Thursday, 17 - 08 - 2023

Total Marks : 70

Time : 10.30 a.m. to 01.30 p.m.

Instructions :

- सूचना :**
- 1) Attempt any four questions from Q. No. 1 to 7.
प्रश्न क्रमांक 1 ते 7 मधील कोणतेही चार प्रश्न लिहा.
  - 2) Question No. 8 is compulsory.
प्रश्न क्रमांक 8 अनिवार्य आहे.
  - 3) Figures to the right indicate full marks.
उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात.
  - 4) प्रश्नपत्रिकेमध्ये मराठी भाषेतील प्रश्नात काही संदिग्धता असल्यास अथवा योग्य शब्द उपलब्ध नसल्यास इंग्रजी प्रश्न गृहीत धरण्यात येईल.

Q1) Define the term Banking. Explain the relationship between Banker and Customer. [15]

बँकिंग या शब्दाची व्याख्या सांगा. बँकर आणि ग्राहक यांच्यातील परस्पर संबंध स्पष्ट करा.

Q2) Define Negotiable Instrument. What is the procedure for filling complaint? U/s. 138 of Negotiable Instruments Act? [15]

निगोशिएबल इन्स्ट्रुमेंटची व्याख्या सांगा. निगोशिएबल इन्स्ट्रुमेंट्स कायद्याच्या कलम 138 अन्वये तक्रार दाखल करण्याची काय प्रक्रिया आहे?

Q3) Write a detail note on composition, Management and Functions of RBI. [15]

आर.बी.आई. ची रचना, व्यवस्थापन आणि कार्ये यावर तपशीलवार नोंद लिहा.

P.T.O.

Q4) Explain the role of Debt Recovery Tribunal as a grievance redressal agency. [15]

तक्रार निवारण संस्था म्हणून कर्ज वसुली न्यायाधिकरणाची भूमिका स्पष्ट करा.

Q5) What is importance of the Principle of Insurable Interest in Insurance Contract? [15]

विमा करारामध्ये विमा योग्य हितसंबंध या तत्वाचे महत्व स्पष्ट करा.

Q6) Define the term Risk. Explain the circumstance affecting the risk in life Insurance contract. [15]

जोखीमची व्याख्या सांगा. जीवन विमा करारात जोखमीवर परिणाम करणाऱ्या कोणत्या परिस्थिती आहेत?

Q7) What are the Salient features of Insurance Regulatory & Development Authority Act 1999? [15]

विमा नियामक आणि विकास प्राधिकरण कायदा 1999 ची कोणती ठळक वैशिष्ट्ये आहेत?

Q8) Explain any five from the following in one/two sentences : [5 × 2 = 10]

खालीलपैकी कोणत्याही पाच प्रश्नांची उत्तरे एक/दोन वाक्यात लिहा :

- No fault liability
नो फौल्ट लायबिलिटी
- Dishonour of cheque
धनादेशचा अनादर
- Negotiable instrument
निगोशिएबल इन्स्ट्रुमेंट
- Effect of Misrepresentation in Insurance Contract
विमा करारामध्ये चुकीची माहिती दिल्याचा परिणाम
- E-Banking
ई-बँकिंग

- f) Third party Insurance
थर्ड पार्टी इन्शुरन्स
- g) Nominee
नामनिर्देशित व्यक्ती
- h) Ombudsman
लोकपाल
- i) Cheque
धनादेश
- j) General Insurance
जनरल इन्शुरन्स

185